

Maandag, 14 oktober

Vanuit Nederland komt de vraag: 'Hoe staan de mensen in Arapoti tegenover het hele klimaatprobleem en met name ook in de Amazone?'

Hier ervaart de gemeenschap in de eerste plaats de gevaren waarmee ze zelf te maken krijgen. Dat is op dit moment vooral de droogte. Afgelopen winter is het hier bij perioden zelfs 35 graden geweest. Dat is vreemd! Zo ook is er op dit moment een groot tekort aan water. De grond is zo droog dat hier en daar spontaan branden ontstaan. Zo stond hier vorige week zaterdag een stuk land van 300 hectare in brand. We zagen grote rookpluimen boven de lomba's (heuvelruggen) uitkomen. De oorzaak hoorden we pas later. Er was een stroomkabel losgeraakt, in de goudgele tarwe gevallen, met als gevolg een grote brand. Ik hoor hier mensen zeggen: er hoeft maar een vonkje van een remschijf aan een wiel van een vrachtauto weg te schieten of je hebt een brand. De droogte is beangstigend. En vergeet hierbij niet dat er met zo'n grote brand echt geen brandweer klaarstaat.

Hoe dat in het Amazonegebied gaat, is weer anders. Daar heb je veel regenwouden en op zich is zo'n gebied minder brandgevoelig. De Braziliaanse televisie laat duidelijk haar onmacht horen over de gebieden in de buurt van de Amazone.

We krijgen van gemeenteleden jubelende Appjes binnen met prachtige foto's van dreigende luchten. Regen! Men wil hier niets liever dan regen, terwijl het oogsten volop doorgaat. En dan spreek ik nog niet eens over de mais en de tarwe die de afgelopen weken is geoogst en de velden die na enkele dagen direct alweer zijn ingezaaid. Het zaad heeft behoefte aan water, want dat maakt dat de zaadkorrel zich opsplijt. Blijft het droog, dan

blijft de zaadkorrel enkel... en dat levert flink wat minder oogst.

Hoera! Het heeft vanavond even flink geregend. Te weinig om de grond doorweekt te krijgen, maar genoeg om de zaadkorrel te delen.

Wat betreft het klimaatprobleem is men ook hier gebonden aan regels. Natuurbos mag niet worden gekapt. Zo is men bijvoorbeeld verplicht om de natuur 15 meter aan beide zijden van de rivier intact te laten, ook al is het je eigen grond.

Hier op de foto's zie je aan de ene kant van de weg natuurbos en aan de andere kant eucalyptusbomen die zijn aangeplant en na vijf jaar kunnen worden gekapt, cultuurbos dus. De kaarsrechte eucalyptusbomen groeien snel en worden gerooid om er papier van te maken. Ook hier heeft brand gewoed. Dat kun je zien aan de zwarte stammen, maar

de eucalyptus kan daar blijkbaar wel tegen. Na een tijdje groeien de bomen wel weer verder.

Boeren krijgen hier begeleiding van landbouwkundigen in hoe ze het land dienen te bewerken en welke bestrijdingsmiddelen ze beter wel/niet kunnen gebruiken. Met andere woorden het is echt niet zo dat boeren hier maar

hun gang kunnen gaan. En toch is alles heel anders dan in Nederland. De natuur is hier vele malen weerbarstiger. Laat mij alleen maar dit benoemen: gisteren zag ik een boer met roundup werken, zonder mondkapje voor. Roundup is een onkruidbestrijdingsmiddel dat in Nederland absoluut niet meer gebruikt mag worden.

Vanmiddag wilden we een bezoekje afleggen bij een gemeentelid dat buiten Arapoti woont. Hoewel ons is verteld waar we moesten zijn, hebben we deze persoon niet kunnen vinden. We kwamen in onherbergzame gebieden met houten huisjes als hiernaast, waar niemand ons kon vertellen waar deze persoon woont. Zijn naam was hen ook niet bekend. Zo'n zoektocht

geeft mij een onprettig gevoel. Ik denk dan: stel dat ik hier zou wonen, hoe zou ik mij dan tot de natuur verhouden? Ik stel mij zo voor dat ik voor mijn houten huisje zou gaan zitten en vierentwintig uur per dag gaan mediteren.